

Баланың аты-жөні: Санакаева Аяулым Алиханқызы

Тұған күні, айы, жылы: 21.04.2017

Жанысы: ұл

Ұлтты: қазақ

Тобы: «Ертегі» ересек тобы

Ата-анасты туралы мәлемет:

Әкесі: Санакаев Алихан

Жұмыс орны: жұмыссыз

Анасы: Аққалиева Инкар

Жұмыс орны: Аудандық гимназия - мұғалім

Ата-анасының байланыс телефоны: 8-777-149-9936

Кызылорда областной
медицинский колледж
«Областной центр психолого-педагогической
медицинской помощи детям»
консультация № 12345

Республика Казахстан
город Актобе
улица Т.Рыскулова, 200/Б
Телефон: 55-04-22
Приемная: 55-02-84

20395

18. 02. 2021

Заключение психолого-медико-педагогической консультации

ФИО:

Саманова Адиль

ИНН:

170404604983

в том, что был (а) консультирован (а) в Обл ПМПК

дата обследования 18. 02. 2021г

1. Заключение

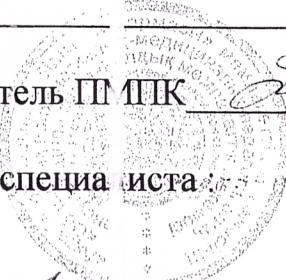
2. Рекомендации по обучению и воспитанию, психолого-педагогической поддержке

1. Психологическое воспитание и обучение в общих условиях организаций с инвалидностью первичное.

2. Психологическое сопровождение в реабилитации.

Взаимодействие с педагогами, психологами.

Заведующий/руководитель ПМПК

Биарстанова Р.К.

Должность и подпись специалиста

Мурзакоб Г.
директор колледжа
стажировщик 2 курса
Андрей Г. Кудасов

первого курса
стажировщик А.

Ата-аналарға арналған сауалнама

Баланыздың аты – жөні: Саякасба Аялоссан

1. Балаңыздың көніл - күйі - қандай?

A) Көнілді Ә) Мазасыз B) көніл - күйі тәмен

2. Балаңыз қалай үйіктайды?

A) тез үйіктайды Ә) жай B) тыныш Г) тынымсыз

3. Балаңыз үйіктату үшін не істейсіз? Әрекетіңіз

4. Балаңыздың үйқысы қанша уақыт?

A) 2 сағат Ә) 1 сағаттан кем емес

5. Балаңыздың тәбеті қандай?

A) жақсы Ә) тамақты таңдал жейді B) тамакқа тәбеті тәмен

6. Балаңыздың қандайда бір теріс әрекеті бар ма?

A) емізік сорады, саусаған сорады т.б.

B) ондай теріс әрекеті жок.

7. Балаңыз дәретханаға өз барады ма?

A) оздігінен отырады Ә) отырғысы келмей жылайды

8. Үйдеңі жана заттарға немесе ойыншықтарға балаңыз назар аудара ма?

A) ия Ә) жок B) кейде

9. Балаңыз қалай ойнайды?

A) өзі ойнайды Ә) жалғыз өзі ойнамайды.

10. Үлкендермен қарым - қатынасы?

A) тез түседі Ә) таңдал B) қиын

11. Балалармен қарым - қатынасы?

A) тез түседі Ә) таңдал B) қиын

12. Балаңыз сіздерден бөлектеніп көрді ме?

A) ия Ә) жок B) бөлектенгенде жеңіл көтереді Г) қиын

13. Қандай маманнан кеңес алғыңыз келеді?

a) психолог б) логопед

Жауабыңызға рахмет

Баланың педагогикалық - жеке даму картосы

1. Балаланың аты-жөні: Сашаева Нұрғен Әмангүл
2. Туған күні, айы, жылы: 04.04.2014
3. Мекен жайы: Көбде сүм, Астана, 20
4. Телефоны: 8 771499936

Денсаулық жағдайы

Физиологиялық жетіспеушілік және потологиялық ауытқы бар ма? —

Диспансерлік есепте тұр ма? Есепте кандай аурумен? —

Көзінің көрүі жарқын

Таным процестерінің дамуы

Зейіні ортада

Кабылдау ортада

Ойлау ортада

Есте сактау ортада

Киял ортада

Сөздік қоры ортада

Отбасы туралы қысқаша мінездеме (бала тәрбиесімен көбіне кім айналысады)

Ана сол

Баланың сүйікті ойыны бүріліскі, лото

Қарым-қатынасы

Қарым-қатынасы: ашық, түйік

Адамдармен катынаста кандай касиет корінеді?

а) ізгілікті, кайырымды, зейін кою, сыйлау, көмек беру

б) дөрекі, өзімшіл, тәртіпсіз, өтірікші

Өзіне қатынасты топтағы ролі

Озіне өзі бағалау деңгейіне өте жоғары, орташа, төмен

Топтағы балалармен ренжіседі ме?

Сирек, жие. Себебі? —

Топ тәрбиешілері: Тордай Н., Байхане Н.

Педагог-психолог: Уразұлова. Сердекова Ж.Н.

Логопед: Олеорева К.Ж.

«Нұрлы болашақ» балабақшасының
«Ертегі» ересек тобының тәрбиеленушісі
Санақаева Аяулымға

Педагогикалық - психологиялық мінездеме

Аяулым 2017 жылы 04 сәуірде дүниеге келген. Балабақшада Аяулым логопед пен психологтың психологиялық-педагогикалық қолдауын алады. ПМПК қорытындысы: ОНР II уровня

Толық отбасында тәрбиеленуде. Сөйлеу тілі қазақша.

Есту, көру қабілеті жақсы. Сөйлеу моторикасының дамуы орташа.

Руденко Л.Г., Павлованың Н.Н. «Балабақшадағы жедел диагностикасы» арқылы психологиялық процесінің дамуы анықталды.

Қабылдауы: орташа деңгейде

Ойлау қабілеті: орташа деңгейде

Есте сактау қабілеті: орташа деңгейде

Зейінділігі: орташа деңгейде

Сөйлеудің дамуы: Орташа деңгейде, өз бетімен әнгіме құрастыра алады, топтағы балдармен қарым қатынасы жақсы.

Аяулымның білім деңгейі, әлеуметтік және эмоционалды дағдылар дамуы орташа деңгейде. Ойын тапсырмаларды құзуғышылықпен орындаиды.

Психологиялық процестерінің дамуында ілгерілік бар, психолог жұмысы жалғасуда. Жалпы сөйлеудің дыбыстық дамуы бойынша жұмыс жүргізілуде.

Балабақша директоры:

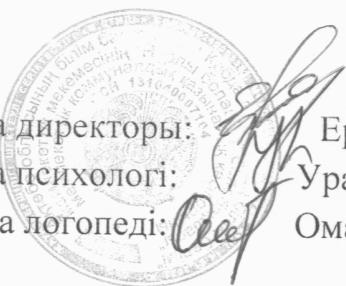
Балабақша психологі:

Балабақша логопеді:

Ертлеуова Ж.С.

Уразгулова-Садуакасова Ж.М.

Омарова К.Ж.

Беклемін
МКБС «Нұрлы болашак»
балабакшының директоры:
Ж.С. Ертесуова
«15» қыркүйек 2021 ж.

**«Сөздер сыры»
Сөйлеу тілі жалпы дамымаған
П-денгейдегі балаларға арналған логопед маманының
түзету-дамыту бағдарламасы**

Логопед: Омарова К.Ж.

2021-2022 оқу жылы

Тұсінік хат

Бүгінгі таңда бала бақшаның білім беру бағдарламасының мақсаттары мен міндеттеріне қол жеткізуде білім беру процесінің барлық қатысушыларының өзара әрекеттесуі анықталған кешенді түзету-дамыту моделін құру мақсатында түзету көне жалпы дамытуши білім беру бағдарламасының үйлесім проблемасы өзекті болып табылады.

Бұл проблеманы шешу кешенді және түзету бағдарламаларының мазмұнын ықпалдастыратын жұмыс бағдарламасын әзірлеу арқылы мүмкін болады.

Қалыпты есту және интеллекті сақтаған балалардың жалпы сөйлеуінің дамымауы тілдің фонетикалық – фонематикалық, сондай – ақ лексикалық-грамматикалық жүйесін қамтитын бұзылыс болып табылады.

Бағдарлама логопунктке баратын 4-5 жастағы жалпы тіл дамымаған балаларға арналған. Бағдарлама бір оқу жылына арналған.

Балаларға арналған топтағы түзету-педагогикалық процесс тәрбиеленушілердің жас ерекшеліктеріне және жеке-типологиялық ерекшеліктеріне сәйкес ұйымдастырылады, олардың сипаттамасы олардың қалыпты есту, көру қабілеті, ақыл-ой дамуының алғашарттары болған жағдайда сөйлеудің психологиялық немесе физиологиялық механизмдерінің қалыптаспайдына немесе дамымауына байланысты сөйлеудің ерекше бұзылуының болуы болып табылады. Мектепке дейінгі балалармен түзету-тәрбие жүйесінің тиімділігі бала бақшада болған кезеңде балалардың өмірін нақты ұйымдастырумен, күн бойы жүктемені дұрыс бөлүмен, мұғалім-логопед және тәрбиешілерінің жұмысындағы нақты үйлестірумен және сабактастықпен анықталады.

Сөйлеу бұзылуының себептерін, слардың сипатын, айқындылық дәрежесін, сөйлеу кемістігінің құрылымын анықтау логопедиялық әсердің мақсатын, міндеттерін, мазмұны мен нысандарын анықтауға мүмкіндік береді.

Бағдарламаның мақсаты:

Жалпы сөйлеудің дамымауы бар ерсек жастағы балалардың сөйлеу кемшіліктерін жою және дер кезінде және толыққанды тұлғалық дамуды жүзеге асыру, білім беру мазмұнын интеграциялау және білім беру процесі субъектілерінің өзара іс-қимылын ұйымдастыру арқылы эмоциялық салуаттылықты қамтамасыз ету үшін құралдар мен жағдайлар жүйесін қамтамасыз ету. Мектепке дейінгі балалардың сөйлеу жүйесінің дамымауымен байланысты жаппай мектеп бағдарламасын менгерудегі мүмкін болатын қындықтардың алдын алу.

Бағдарламаның міндеті:

1. Дыбыс шығару ақауларын жою (артикуляциялық дағдыларды, дыбысты айтуды, буындық құрылымды тәрбиелеу) және фонематикалық есту қабілетін дамыту (сөздің дыбыстық қабығын құрайтын фонмен ажырату және тану операцияларын жүзеге асыру қабілеті).
2. Дыбыстық талдау дағдыларын дамыту (фонмен дифференциациялау және сөздің дыбыстық құрылымын белгілеу бойынша арнайы ақыл-օрн әрекеттері).
3. Мектеп жасына дейінгі балалардың лексикалық қорын нақтылау, кенейту және байыту.
4. Тілдің грамматикалық құрылышын қалыптастыру.

5. Мектепке дейінгі балалардың байланыстыра сөйлеуін дамыту.

6. Қарым-қатынастық, табыстылық дамыту.

Осы бағдарлама жалпы сөйлеуді дамыта алатын балалар үшін топтың жұмысын неғұрлым ұтымды ұйымдастыруға, тәрбиеші мен логопед сабактарға дайындалуға уақыт үнемдеуге, толыққанды сөйлеу қызметін қалыптастырудың олардың талаптарының бірлігін қамтамасыз етуге, одан әрі оқыту үшін алғышарттар жасауға мүмкіндік береді.

Тақырылтық жұмыс жоспар

№		Тақырыбы	Мақсаты	сағат
1	Қыркүйек I апта	Сөйлеу карталарды толтыру	Балалардың сөйлеу тілінің дамуын зерттеу.	2
2	II апта	Сөйлеу карталарды толтыру	Балалардың сөйлеутілінің дамуын зерттеу.	2
3	III апта	«Ойыншықтар»	<p>Ойыншықтардың атауларын үйрену, оларды атап, ойыншық армен ойнайтын ойын түрлерін анықтау, ойыншықтар туралы өз бетінше әңгіме құрастыру; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды молайту.</p> <p>Керу және есту қабілеті арқылы есте сақтауды дамыту; сұрақтарға толық, нағызынша жауап беру дағдысын қалыптастыру. Ойын арқылы балалардың эмоциялық сезімдерін дамыту. Байқағыштығын дамыту.</p> <p>Балалардың білімділікке, өз беттерімен жұмыс атқаруға тәрбиелеу. Ойын арқылы балаларды шапшандыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу.</p> <p>Жинақылыққа, үқыптылыққа тәрбиелеу.</p>	2
4	IV апта	«Отбасы»	<p>Балалардың отбасы туралы білімдерін жүйелу және анықтау.</p> <p>Отбасындағы рольдік қатынастармен таныстыру, отбасы мүшелердің міндеттерімен таныстыру, тәуелдеулі зат есімдер жасау, сөйлемдер құрастыруға жаттықтыру, берілген тақырып бойынша сөздік қорларын дамыту.</p>	2
5	Қазан I апта	«Алтын күз»	Балалардың күз туралы түсінігін кеңейтіп, бұл жыл мезгілінің ерекшелігін бақылату. Қоршаған ортадағы табиғат өзгерістері, күзгі адамдар енбегі туралы ойларын грамматикалық формада және ғайланыстырып сөйлеуге үйрету. Табиғатты аялауға, әсемдікті қөре білу, сезінуге тәрбиелеу.	2
6	II апта	«Жемістер»	Балалардың жемістер туралы білімдерін анықтау; сызба бойынша әңгіме құрастыруға дағдыландыру; сөз таптарымен жұмыс жасау жаңа баулу; сөздерді жекеше және көпше түрде айтуда дағдыландыру; белсенді сөздік қорды дамыту; зейінді, есте сақтау қабілетін дамыту.	2
7	III апта	«Көкөністер»	Балалардың көкөністер туралы білімдерін анықтау; сызба бойынша әңгіме құрастыруға дағдыландыру; сөз таптарымен жұмыс жасау баулу; сөздерді жекеше және көпше түрде айтуда дағдыландыру; белсенді сөздік қорды дамыту; зейінді, есте сақтау қабілетін дамыту.	2
8	IV апта	«Адамның дене мүшелері»	Адамның дене мүшелері мен балаларды таныстыру; зат есімдерден көпше түрде етістік құрастыруға дағдыландыру; кәрнекі материалдардың көмегімен әңгіме құрастыруға үйрету; сиджәнен ол қолды ажыратуға үйрету; тақырып бойынша сөздік қорды молайту, зейін дамыту.	2
9	Қараша I апта	«Жабайы андар»	Балалардың андар туралы білімдерін анықтау, олардың сыртқы белгілерін анықтау, олардың қимыл-қозғалысы мен қоректенуі туралы үғым қалыптастыру; күрделі құрмалас сөйлемдер құрастыру, антоним сөздерге таңдау жасау, эпитетке таңдау жасауға дағдыландыру; тақырып бойынша сөздік қорды молайту.	2
10	II апта	«Қыс мезгілі»	Қыс мезгілі туралы түсінік қалыптастыру; суретті-графикалық жоспар ойынша сөйлем, қысқа әңгіме құрастыруды үйрету; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды молайту, баланың зейінін дамыту.	2
11	III апта	«Қыстайтың құстар»	Қыстайтың құстардың атауларын білу және олар туралы үғым қалыптастыру; есімдіктерді, журнақ, жалғаулардың көмегімен сөз топтарын ғайланыстырып, сөйлем, әңгіме құрастыруды анықтау;	2

			антоним сөздерді таңдау; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды дамыту, зейінді дамыту жұмыстарын жүргізу.	
12	IV апта	«Жиһаз»	Жиһаздардың атауларын анықтау, оның құрамдас бөліктеріне сипаттама жасау; асханаға арналған, қонақ бөлмеге арналған, жатын ғәлмеге арналған жиһаздарды ажыратада білуге үйрету; күшайтпелі, ырықты райларды қолданып жұрнақ, жалғаулардың көмегімен сөз, сөйлем құрастыру; тірек сөздердің көмегімен сюжет і әңгіме құрастыру; тақырып бойынша сөздік қорды молайту, зейінді, есте сақтау қабілетін дамыту.	2
13	Желтоқсан I апта	«Біздің Нұр-Султан»	Балалардың Астана туралы білімдерін бекіту және анықтау; Астана Отанымыздың бас қаласы, астанасы. Астана - саяси, мәдени, оқу, өнеркәсіп, сауда орталығы. Еліміздің бас қаласына үйіспен шілікке тәрбиелеу, берілген тақырып бойынша сөздік қорларын дамыту.	2
14	II апта	«Жидектер»	Балаларды «жидек» ұғымымен таныстыру; жидектердің атауларын, сыртқы құрылышын анықтау; зат есімдер мен сан есімде дің байланысын анықтау; мазмұндау мақсатындағы әңгімелер құрастыру, тақырып бойынша сөздіктерді бекіту.	2
15	III апта	«Санырауқұлақ»	Балалардың санырауқұлақ туралы ұғымдарын анықтау; олардың жабайы және үй жағдайында қолданылатын түрлерін ажыратуға үйрету; санырауқұлақтардың сыртқы белгілерін білуге үйрету; сөз таптарын қолданып, сөйлемдер, қысқа әңгімелер құрастыруға үйрету; тақырып бойынша сөздіктерді пайдаланып бекіту жұмыстарын үйімдастыру.	2
16	IV апта	«Ағаштар»	Ағаштардың атауларын бекіту, олардың құрылышын анықтау, сыртқы белгілеріне сипаттама жасау; балалардың ағаштардың сыртқы белгілеріне қарай ажыратуға үйрету; күшайтпелі, ырықты райларды қолданып жұрнақ, жалғаулардың көмегімен сөз, сөйлем құрастыру; тақырып бойынша сөздіктерді таңдай білуге үйрету; тақырып бойынша сөздік қорды молайту.	2
17	Қанта р I апта	«Қысқы ойындар»	Қыс туралы білімдерін бекіту; қыстың белгілерін анықтау, суретті картина бойынша әңгіме құрастыру; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды молайту, есте сақтауды, зейінді, ойлау қабілетін дамыту.	2
18	II апта	«Отан қорғаушылар күні»	Балалардың әскер туралы білімдерін анықтау, әскер қатарына қабылдану туралы ұғым қалыптастыру; өз Отаның қорғауға үйрету; жұрнақ пе і жалғады қолданып сөз, сөйлем құрастыруға үйрету; тақырып бойынша сөздік қорды молайту.	2
19	III апта	«Ерте көктем»	Жыл мезгілін анықтау, көктем айларының аттары, ерте көктемге тән белгілер, көпше түрдегі зат есім, зат есімнің кішірейту-еркелет түрін жасау дағдыларын бекіту, суретті-графикалық жоспар бойынша көктем туралы әңгіме құрастыру. Берілген тақырып бойынша сөздік қорын дамыту.	2
20	IV апта	«Мамандықтар»	Мамандықтардың түрлерін атауға үйрету. Суретке қарап, не істейтіні туралы әңгіме құруға үйрету.	2
21	Ақпан I апта	«Нан»	Нанның тағамдардың ішіндегі ең ардақты екендігін түсіндіру; нанның дастарханға келуі үшін балалар үлкендердің енбекін бағалап, оны сыйлау күректігін ұғындыру; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды дамыту.	2
22	II апта	«Жәндіктер»	Балаңдардың «жәндіктер» түсінігімен таныстыру; олардың атаулары бекіту, сыртқы белгілеріне сипаттама жасау, олардың құрылышы туралы мағлұмат беру; сөз таптарының көмегімен	2

			қысқа әңгімелер құрастыруға үйрету, жұрнақтар мен жалғауларды сауатты, қолдану арқылы сөйлем құрастыруға дағдыландыру; тақырып бойынша сөздік құрастыру, балалардың зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту.	
23	III апта	«Үйдистар»	Үйдистардың атауларын анықтау; ас үлік, асханалық, шайға арналған үйдистарды бір-бірінен ажыратуға баулу; үйдистардың бөлшектерін олардың сыртқы белгілеріне байланысты ерекшелігерін атауды үйрету; жұрнақ пен жалғаудың көмегімен сөздерді сөйлемдерда құрастыруды үйрету; тақырып бойынша белсенді сөздік қорды молайту.	2
24	IV апта	Жыл құстары	Кандай құстар жылы жаққа кететіні туралы әңгімелесуге үйрету. Құстар табиғатқа, адамға қандай пайда келтіреді.	2
25	Наурыз I апта	«8-Наурыз»	8 - наурыз мерекесі туралы білімдерін анықтау және бекіту, шығарма шылық әңгіме құрау. Берілген тақырып бойынша сөздердің қорларын дамыту: ана, әже, апа, сіңлегі сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	2
26	II апт	«Ас тағамдар»	Балаларға ас туралы түсінік беру. Нанның адам ембекімен келетіні, оған көп күш жұмысалатынын түсіндіру. Сол арқылы балалар а нанды қастерлеуді жерге тастамауды, адамдардың енбегін күрметтеуге тәрбиелеу.	2
27	III апта	«Ауылда, қалада. Наурыз мерекесі»	Балалар ауыл, қала туралы түсінік беру, ауыл мен қаладағы айырмашылықтарды салыстырып суреттеу, сөздік қорларын әңгіме арқылы дамыту, берілген сұраптарға толық, жауап беруге, омоним, синоним сөздерін дұрыс қолдану (көп, аз) үлкендердің енбегін бағалай білуге тәрбиелеу. Диалогты сөйлеуге жаттықтыру.	2
28	IV апта	«Мамандықтың бәрі жаксы»	Балалардың ойлау қабілетін дамыта отырып, болашақ мамандыққа байланысты ұғымын тереңдетіп, қызығушылығын арттыру, еңбек деңеген құштарлықтарын ояту, үлкендердің еңбегін бағалауға тәрбиелеу. Көлік, мамандығы туралы білімдерін тиянақтау. Сурет бойынша әңгіме құрастыруға, жұмбақтар білуге үйрету.	2
29	Сәуір I апта	«Бөлме гүлдері»	Бөлме гүлдерін көрмен таныстыру. Не үшін керек екенін түсіндіріп айту	2
30	II апт	«Көктем мезгілі»	Көктемгі табиғат құбылыстары, адамдардың енбектері, киімдері туралы әңгімелесу, заттарды ерекше және жалпы белгілері бойынша топтасыруға үйрету, тақырыпқа сәйкес шағын тақпақ жаттату.	2
31	III апта	«Көктем еренилектері»	Көктемнің ізгілін сипаттау, балаларды табиғат тамашаларымен таныстыру. Табиғат ерекшеліктері мен өзгерістерін бақылау арқылы тідерін дамыту, табиғатты аялауға, табиғаттың әсемдігін, құлупулығын көре, сезе білуге тәрбиелеу.	2
32	IV апта	«Ғарыш»	Балалардың ғарыш туралы білімдерін бекіту. Көпші түрдегі зат есімдеріді жасау. Берілген тақырып бойынша сөздік қорларын кеңейту.	2
33	Мамыр I апта	«Қазақстан халқының ынтымақ мерекесі»	Балаларға 1 мамыр –достық. Ынтымақ күні екенін түсіндіріп айту. Суретке қарап елімізде әртүрлі ұлт тұратыны туралы әңгіме құрастыруға үйрету.	2

34	II апта	«Аквариумдағы балықтар»	Аквариумағы балықтар туралы әнгіме айтуға үйрету. Баланың сөздік қорын дамыту.	2
35	III апта	«Жаз»	Жаз туралы әнгіме құрастыруға үйрету. Жыл мезгілін анықтау, жазғы айларының аттары, көпше түрдегі зат есім, зат есімнің кішірейту-еркелету түрін жасау дағдыларын бекіту, суретті-графикалық жоспар бойынша көктем туралы әнгіме құрастыру. Берілген тақырып бойынша сөздік қорын дамыту.	2
36	IV апта	«Жазғы әідемі гүлдер»	Гүлдерді атап үйрету, аз-көпше түрде айту .Сурет бойынша әнгіме құрастыруға, жұмбақтар білуге үйрету.	2
	Барлығы			72 сағат

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Логопедия. Л. С. Волкованың ред.-М., 2007.
2. Основы теории и практики логопедии. Р.Е.Левинаның ред. –М.,1968.
3. Қ. Қ. Өмірбекова, Қ. Серкебаев. Логопедия. - Алматы, 1996.
4. Григоренко Н. В., Синяева М. Л. Логопедические и медицинские аспекты органической дислалии и способы ее коррекции. Дефектология, 2000, №4.
5. Логопедиялық түзетудің жолдары Астана 2009ж.
6. Қазақстан республикасының Білім және ғылым министрлігінің «Арнайы білім беру мекемелерінің іс-әрекетін белгілейтін, нормативті құқықтық актілерді бекіту туралы» 3.09.2004ж. №712 бұйрығына қосымша.
7. Қазақстан Республикасында балаларға білім беру мекемелерінің әр түрлерінде логопедиялық жұмыстың ұйымдастырылуы және мазмұны. Ибатова Г.Б., Оразаева Г.С. Алматы, 2010.
8. Өмірбекова Қ., Серкебаев Қ.- [Логопедия] – Алматы, 1996..
9. Қ. Қ. Өмірбекова- [Дыбыс айту кемшіліктері және түзету жолдары] – Алматы, 2005.
10. А.Т.Искакова, З.А.Мовкебаева, Г.Закаева, А.Т.Айтпаева, А.А. Байтурсынова- [[Инклузивті білім беру негіздері] – Алматы, 2016.
11. Қ.Қ. Өмірбекова, Г.С.оразаева, Г.Н.Төлебиева, Г.Б.Ибатаева - [Логопедия] –Алматы, 2011